

ЕКОНОМІКА ФІНАНСИ МЕНЕДЖМЕНТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ НАУКИ І ПРАКТИКИ

"ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. МЕНЕДЖМЕНТ: актуальні питання науки і практики"

Всесвітній науково-виробничий журнал

ЕФМ

3' 2017 (19)

Заснований у 1997 році під назвою "Вісник Вінницького державного
сільськогосподарського інституту". У 2010 - 2014 роках виходив під назвою
"Збірник наукових праць Вінницького національного аграрного університету"

З 2015 року "Економіка. Фінанси. Менеджмент:
актуальні питання науки і практики"

Свідоцтво про державну реєстрацію
засобів масової інформації №21154-10954ПР від 31.12.2014 р.

Засновник

Вінницький національний аграрний університет

Редакційна колегія:

Головний редактор

доктор економічних наук, професор, академік НААН **Калетнік Г.М.**

Заступник головного редактора
кандидат економічних наук **Кірсеєва Е.А.**

Члени редакційної колегії:

доктор юридичних наук, професор **Авдійський В.І.** (Росія)

доктор, професор **Белік П.** (Словаччина); доктор економічних наук,

професор **Буреникова Н.В.**; доктор економічних наук, доцент **Вдовенко Л.О.**,
кандидат економічних наук **Гончарук І.В.**; кандидат економічних наук **Гончарук Т.В.**,
доктор економічних наук, професор **Горська О.** (Словаччина); доктор економічних наук,
професор Гуцаленко Л.В.; доктор, професор **Данн Дж. В.** (США); доктор економічних
наук, професор, академік НААН **Дем'яненко М.Я.**; доктор економічних наук, професор,
академік НААН **Жук В.М.**; доктор економічних наук, професор,

академік НААН **Кваша С.М.**; доктор економічних наук, член-кореспондент НААН
Кириленко І.Г.; доктор економічних наук, професор **Коляденко С.В.**; доктор економічних
наук, професор **Клепацькі Б.** (Польща); доктор економічних наук, професор **Мазур А.Г.**,
доктор економічних наук, професор, академік НААН **Малік М.Й.**; доктор економічних наук,
професор **Масленікова Н.П.** (Росія); доктор юридичних наук, доцент **Мельничук О.Ф.**,
кандидат економічних наук, доцент **Мулик Т.О.**; доктор економічних наук, професор,
академік НААН **Панасюк Б.Я.**; доктор економічних наук, доцент **Польова О.Л.**,
доктор економічних наук, професор **Прутська О.О.**; доктор економічних наук,
доцент **Прямухіна Н.В.**; доктор економічних наук, професор **Свіноус І.В.**,
доктор економічних наук, професор, академік НААН **Сичевський М.П.**,
кандидат економічних наук, доцент **Томчук О.В.**; доктор економічних наук,
доцент **Ціхановська В.М.**; кандидат економічних наук, доцент **Шаманська О.І.**,
доктор економічних наук, професор **Шпигуляк О.Г.**; доктор економічних наук, професор,
академік НААН **Шпичак О.М.**; кандидат економічних наук, доцент **Янчук Г.В.**

Адреса редакції: 21008, Вінниця, вул. Соцічна, 3, тел. 52-07-37
Сайт журналу: <http://efm.vnau.org/>, Електронна адреса: efm@vnau.ua

Відповідальний секретар редакції, кандидат сільськогосподарських наук,
доцент - **Янчук В.І.**,

літературний редактор-коректор і переклад іноземною мовою - **Хомяковська Т.О.**,
технічний секретар і оператор комп'ютерного набору - **Пришляк Н.В.**

© Вінницький національний аграрний університет, 2017

ЗМІСТ

ЕКОНОМІКА ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В.А. МАЗУР, О.Ф. ТОМЧУК, Ю.Ю. БРАНІЦЬКИЙ. МЕТОДИКА АНАЛІЗУ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА ВІДПОВІДНО ДО ВИМОГ ВНУТРІШНІХ І ЗОВНІШНІХ КОРИСТУВАЧІВ	7
Н.Л. ПРАВДЮК, А.Л. ПРАВДЮК. РИНOK ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОГО ТА ПРАВОВОГО СЕРЕДОВИЩА	21
ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ І ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА Н.І. БУРЛАКА. ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ В УМОВАХ РИНКОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ	36
ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА А.М. КОРНІЙЧУК, Т.А. КОСТУНЕЦЬ. ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	44
РИНОК. ЦІНОУТВОРЕННЯ. ІНФРАСТРУКТУРА О.В. МАРЦЕНЮК-Розар'йонова. АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ: ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА СВІТОВИЙ АСПЕКТ	53
МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ Р.В. ЛОГОША. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДІЯЛЬНОСТІ ОВОЧЕПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	64
МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ О.В. ЛЕВЧУК, Л.І. НОВИЦЬКА. ДИДАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕХНОЛОГІЇ ВИКОРИСТАННЯ СИСТЕМИ MATHCAD В МАТЕМАТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ	78
А.А. ГАРНИК. ВИКОРИСТАННЯ СУЧASNІХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ	89
СОЦІАЛЬНА СФЕРА. РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЙ С.А. МАЗУР. ІНФРАСТРУКТУРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ	96
ФІНАНСОВО-КРЕДИТНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ І ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА Г.В. ЯНЧУК, В.І. ЯНЧУК. ОСОБЛИВОСТІ ПОДАТКОВОЇ ТА БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ МІСЦЕВИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ В УМОВАХ АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ РЕФОРМИ	106
Т.П. ГРІНЧУК. ЗЕМЕЛЬНО-ІПОТЕЧНЕ КРЕДИТУВАННЯ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ	116
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ Н.М. ГУДЗЕНКО, Т.Г. КИТАЙЧУК. РОЛЬ ОБЛІКУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ	125

ДИСКУСІЇ

О.О. ДАКАЛЮК. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ	135
В.Л. ТОДОСІЙЧУК. СТАН ТА ПРОБЛЕМИ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УКРАЇНІ	142

Журнал внесено в оновлений перелік наукових фахових видань України з економічних наук під назвою "ЕКОНОМІКА. ФІНАНСИ. МЕНЕДЖМЕНТ: актуальні питання науки і практики" (підстава: Наказ Міністерства освіти і науки України 21.12.2015 №1328).

Включений до міжнародних наукометрических баз і каталогів наукових праць:
 Національної бібліотеки ім. В.І. Вернадського, Україна, сайт: <http://nbuv.gov.ua>
 Google Академія, сайт: <http://scholar.google.com.ua>

Матеріали друкуються українською, англійською і російською мовами.

Номер схвалено і рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Вінницького національного аграрного університету, протокол № 8 від 23 лютого 2017 р.

Усі права застережені. Тексти статей, таблиці, графічний матеріал, формули захищені законом про авторські права. Передрук і переклад статей дозволяється за згодою авторів.

Відповідальність за зміст публікацій і достовірність наведених в них даних та іншої інформації, несуть автори статей. Висловлені у надрукованих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

Підписано до друку 23 лютого 2017 року

Формат 60x84/8. Папір офсетний.

Друк офсетний. Ум. друк. арк. 15,0

Тираж 100.

Зам № 199

Віддруковано у

Вінницькому національному аграрному університеті

м. Вінниця, вул. Сонячна, 3, 21008.

Свідоцтво про внесення до державного реєстру видавців, виготовлювачів і
 розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 5009 від 10.11.2015

■ ДИСКУСІЙ

УДК: 378:81.243.001:640.4

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО- РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ[©]

О.О. ДАКАЛЮК,
викладач кафедри української
та іноземних мов,
Вінницький національний
аграрний університет
(м. Вінниця)

У статті проведено аналіз наукової та методичної літератури з проблеми формування професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи.

Визначено поняття "іншомовна підготовка майбутнього фахівця готельно-ресторанної справи" як процес становлення та розвитку складного інтегрального особистісного утворення фахівця, що дає змогу використовувати володіння іноземною мовою як засіб професійної реалізації та саморозвитку.

У статті розглянуто кількісні та якісні критерії оцінки сформованості професійної іншомовної компетенції. Встановлено, що ефективне формування професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи досягається за умови розгляду "професійної іншомовної компетенції" фахівця як синергетичної сукупності науково-теоретичних знань, практичних умінь, навичок, мотивації і рефлексії, що забезпечують результативність здійснення іншомовної професійної діяльності.

Ключові слова: професійна іншомовна підготовка, іншомовна компетенція, готельно-ресторанна справа, підготовка майбутніх фахівців, кількісні та якісні критерії оцінки.

Літ. 10.

Постановка проблеми. Формування професіонала, здатного вільно спілкуватися іноземною мовою в ситуаціях міжкультурної професійно-орієнтованої комунікації є одним із завдань вищих навчальних закладів України, що в свою чергу потребує якісної системи професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців, зокрема готельно-ресторанної справи. В сучасних умовах дана сфера потребує підготовки фахівців зі сформованою професійною іншомовною компетенцією, адже однією з ключових компетенцій фахівців готельно-ресторанної справи є безперечно вміння володіти іноземною мовою як на рівні побутового, так і професійно спрямованого, ділового спілкування [4].

Однак, існуюча система підготовки фахівців з готельно-ресторанної справи у закладах вищої освіти не сприяє формуванню необхідного рівня досвіду професійного іншомовного спілкування. Як результат, багато випускників даної спеціальності не володіють достатньо сформованими комунікативними вміннями,

що необхідні їм для виконання професійних обов'язків одержання та надання інформації, та не спроможні в достатній мірі будувати стратегію іншомовної комунікації, описувати явища, пояснювати факти й наводити аргументи для досягнення бажаного результату.

Таким чином, проблема формування професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи набуває особливої актуальності, й на нашу думку, потребує подальшого дослідження й розробки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Необхідно зазначити, що різними аспектами формування професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців займалися як вітчизняні, так і зарубіжні науковці, а саме: Бібикова Е.В [1], Е. Комарова, П. Образцов, О. Іванова, Л. Максимчук, І. Нешадім, О. Нітенко, М. Прадівлінний, Н. Рубель, І. Секрет, Н. Сура [9], О. Хоменко [10] та багато інших дослідників.

Однак, на нашу думку, ще ціла низка питань щодо удосконалення процесу формування професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи потребує свого вирішення.

Формулювання цілей статті. Метою даної статті є виявлення шляхів та визначення особливостей формування професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи.

Виклад основного матеріалу дослідження. Першим кроком на шляху до вирішення проблеми формування та розвитку професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи, на нашу думку, є визначення поняття професійної іншомовної підготовки. Є. Клименко визначає іншомовну професійну компетентність майбутнього фахівця як результат затрачених зусиль, спрямованих на формування таких іншомовних знань і умінь, які відображають лінгвістичний, професійно-контекстуальний, психологічний, соціальний та ситуативний стан мови як засобу професійного спілкування в сфері фінансів та особистісного спілкування [2, с.5]. Н. Сура тлумачить іншомовну професійну компетентність як володіння індивідуальною сумою знань, умінь і навичок, що визначають ступінь сформованості його професійної діяльності, стилю професійного спілкування та його особистості як носія визначених щінностей, ідеалів і професійної свідомості [9, с. 190]. В. Теніщева наголошує, що іншомовна професійна комунікативна компетентність фахівця є складним інтегративним цілим, яке забезпечує компетентне професійне спілкування іноземною мовою в умовах міжкультурної комунікації. При цьому зауважується, що спочатку потрібно навчити студента іншомовному спілкуванню, а потім інтегрувати його іншомовну комунікативну компетентність у систему виробничих зв'язків, тобто використання знань іноземної мови на практиці. Отже, іншомовну підготовку майбутнього фахівця готельно-ресторанної справи можемо визначити як процес становлення та розвитку складного інтегрального особистісного утворення фахівця, що дає змогу використовувати володіння іноземною мовою як засіб професійної реалізації та саморозвитку.

Ми вважаємо, що професійна іншомовна компетенція фахівця повинна розглядатися з точки зору розвитку загальної професійної компетентності фахівця, оскільки її формування в системі вищої професійної освіти співвідноситься з розвитком як іншомовної комунікативної компетенції (що відноситься до ключових), так і професійних компетенцій майбутнього фахівця. Незважаючи на

виражену тенденцію професіоналізації викладання іноземної мови в немовному вузі, навчання ведеться фактично роздільно з формуванням професійної компетенції майбутнього фахівця. Надзвичайно важливо визначити місце навчання іноземної мови в загальній моделі підготовки фахівця. У зв'язку з цим варто проаналізувати, як конкретизація від загальних цілей ВНЗ до кафедральних відбиває конкретизацію моделі діяльності фахівця та моделі його підготовки. Конкретизація цілей, насамперед, відображається на специфічних вимогах до діяльності фахівця, але не можна відокремлювати неспецифічні вимоги від специфічних, тому що вони взаємозалежні. Цей зв'язок визначається, як співвідношення неспецифічних цілей зі специфічними, і тому вважаємо, що перші конкретизуються останніми. Професійна іншомовна комунікативна компетенція фахівця виявляється переважно, як здатність здійснювати комунікативну мовну поведінку відповідно до завдань гіпотетичних ситуацій іншомовного спілкування. У процесі навчання іноземної мови фахівець не отримує цілісного змісту майбутньої професійної діяльності, пов'язаної з практичним використанням матеріалу, що вивчається [2, с.13].

На нашу думку, ефективність формування професійної іншомовної компетенції фахівця в значній мірі залежить від того, як в ній реалізується особистісна індивідуалізація, яка передбачає врахування контексту діяльності студента, його досвіду та інтересів, потреб, що можливо здійснити, спираючись на положення особистісно-діяльнісного підходу до професійної освіти [1, с.10].

Ефективність формування професійної іншомовної компетенції найбільш значима при системному, послідовному навчанні іноземної мови. Процес формування професійної іншомовної компетенції майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи відбувається поетапно: базовий курс згодом інтегрується з курсом ділової англійської мови, які в свою чергу створюють основу для професійно орієнтованого курсу англійської мови.

Методичне забезпечення мовної підготовки майбутніх фахівців даної сфери поєднує в собі використання комплексу робочих програм, навчальних посібників, що містять теоретико-концептуальні автентичні інформаційні джерела відповідної тематики з їх прикладною спрямованістю, що робить їх професійно-орієнтованими.

Професійна іншомовна компетенція майбутніх фахівців, як було сказано вище, є синергетичною сукупністю не тільки науково-теоретичних знань, практичних умінь, навичок, а й рефлексивних навичок, а також сформованої мотивації до вивчення професійно орієнтованої іноземної мови. Її доцільно оцінювати як за кількісними, так і за якісними показниками. Однак кількісними показниками (наприклад, тестуванням) можна оцінити лише предметні знання з лексики, граматики, читання, письма, аудіювання тощо. Якісними критеріями оцінки сформованості професійної іншомовної компетенції нами були обрані когнітивно-функціональний, мотиваційний і рефлексивний, запропоновані І.А. Зимнею та Ю.Г. Татуром як критерії, здатні оцінити ключові компетенції фахівця. Виділені критерії та показники професійної іншомовної компетенції дозволяють охарактеризувати високий, середній і елементарний рівні її сформованості [5, с. 58].

Подальший розвиток відкритої нелінійної системи професійно орієнтованої іншомовної підготовки студентів із врахуванням світових освітніх тенденцій можливі, на думку О.В. Хоменко, за умови переходу від традиційного трактування іншомовної підготовки як взаємозв'язаного навчання всіх видів мовленнєвої

діяльності до сучасної інтерпретації її стратегічної мети як формування полікультурної мовної професійної особистості, готової до професійної міжкультурної комунікації і саморозвитку в умовах глобалізованого інформаційного суспільства. Причому, як проміжна мета іншомовної підготовки в вищих навчальних закладах, розглядається формування вторинної толерантної мовної професійної особистості [10].

Процес навчання професійно орієнтованого спілкування іноземною мовою у ВНЗ є одним з найважливіших компонентів навчальної діяльності студентів, що виконує в педагогічному процесі такі функції:

- спрямлює загальний стимулюючий вплив на навчальну діяльність студентів ВНЗ;
- забезпечує необхідний та достатній рівень владіння студентами ВНЗ іноземною мовою в ситуаціях професійно орієнтованого спілкування; позитивно позначається на якості знань, умінь та навичок студентів;
- регулює перебіг розумової діяльності студентів і сприяє їх інтелектуальному розвитку;
- спонукає до самостійної та творчої діяльності, до застосування більш досконаліх способів розв'язання практичних завдань [9, с.6].

Таким чином, ефективне формування професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи досягається за умови:

- розгляду "професійної іншомовної компетенції" фахівця як синергетичної сукупності науково-теоретичних знань, практичних умінь, навичок, мотивації і рефлексії, що забезпечують результативність здійснення іншомовної професійної діяльності;
- реалізації адаптивної моделі мовної підготовки з метою формування заданої компетенції;
- створення таких педагогічних умов: поетапне навчання іноземної мови, методичне забезпечення і системний моніторинг формування професійної іншомовної компетенції; інтенсифікація процесу мовної підготовки за допомогою контекстно-орієнтованої проектної діяльності фахівців.

Висновки. Здійснений нами аналіз наукової та методичної літератури з формування професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи дозволив визначити актуальність досліджуваної проблеми, а також виявити шляхи її вирішення. Ми визначили поняття "іншомовна підготовка майбутнього фахівця готельно-ресторанної справи" як процес становлення та розвитку складного інтегрального особистісного утворення фахівця, що дає змогу використовувати владіння іноземною мовою як засіб професійної реалізації та саморозвитку. Було розглянуто кількісні та якісні критерії оцінки сформованості професійної іншомовної компетенції. Встановлено, що ефективне формування професійної іншомовної підготовки майбутніх фахівців готельно-ресторанної справи досягається за умови розгляду "професійної іншомовної компетенції" фахівця як синергетичної сукупності науково-теоретичних знань, практичних умінь, навичок, мотивації і рефлексії, що забезпечують результативність здійснення іншомовної професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Бибикова Э. В. Формирование основ иноязычной коммуникативной компетентности у будущих экологов : автореф. дис. на соиск. уч. степ. канд. пед. наук : спец. 13.00.08 „Теория и методика профессионального образования” / Э.В. Бибикова. – Майкоп, 2006. – 29 с.
2. Клименко Е. В. Формирование иноязычной профессиональной коммуникативной компетентности будущих финансистов : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.04 / Клименко Е. В. – Калуга, 2004. – 21с.
3. Костюкова Т.А. Развитие иноязычной коммуникативной компетентности студентов неязыковых вузов: монография / Т.А. Костюкова, А.Л. Морозова. – Томск: Изд-во Томского политехнического университета, 2011. – 119 с.
4. Кравець С. Г. Формування ключових компетентностей майбутніх фахівців ресторанного сервісу у вищих професійних училищах : автореф. дис. канд. пед. наук: 13.00.04 / С.Г. Кравець. – Київ : Б.в., 2014. – 20 с.
5. Кобелева Е.П. Формирование профессиональной иноязычной компетенции будущих специалистов экономического профиля / Е.П.Кобелева // Вестник Томского государственного педагогического университета. – Томск, 2010. – Вып.12. – с.57-59.
6. Окопна Я.В. Елементи самостійної роботи в моделі професійно орієнтованого навчання діалогічного мовлення майбутніх фахівців сфери обслуговування (німецька мова після англійської) / Я.В. Окопна // Актуальні проблеми викладання іноземних мов у вищій школі: зб. наук. праць. - Донецьк, 2010. - Вип. 12. - С. 164-169.
7. Окопная Я.В. Профессионально ориентированная немецкоязычная компетентность будущих специалистов сферы обслуживания/ Я.В. Окопная // "Научная дискуссия: вопросы педагогики и психологии": материалы XIV международной научно-практической конференции. — Москва: Изд. "Международный центр науки и образования" - Москва, 2013. – с.73-80.
8. Смоліна С.В. Методика формування іншомовної лексичної компетенції / С.В. Смоліна // Іноземні мови. – 2010. - №4. – с. 17-23.
9. Сура Н. А. Навчання студентів університету професійно орієнтованого спілкування іноземною мовою 2005 года: Автореф. дис.... канд. пед. наук: 13.00.04. – Луганськ, 2005. – 20 с.
10. Хоменко Олександр Вікторович. Тенденції іншомовної підготовки студентів економічних спеціальностей у контексті глобалізації: теоретико-методологічний аспект: Автoreферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора пед. наук – 13.00.04 – теорія та методика професійної освіти. - Нац. акад. пед. наук України, Ін-т вищої освіти – Київ, 2015. – 40 с.

Список використаних джерел у транслітерації/References

1. Bibikova E.V. Formirovaniye osnov inoiazychnoi kommunikativnoi kompetentnosti u budushchikh ekologov : avtoref. dis. na soisk. uchen. step. kand. ped. nauk : spets. 13.00.08 „Teoriia i metodika professionalnogo obrazovania” / E.V. Bybykova. – Maikop, 2006. – 29 s.
2. Klimenko E. V. Formirovaniye inoyazychnoi professionalnoi kommunikativnoi kompetentnosti budushchikh finansistov : avtoref. dis. ... kand. ped. nauk : spets. 13.00.04 / Klimenko E. V. – Kaluga, 2004. – 21s.